



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Libri// Officialis// Sive Agendae S.// Ecclesiae Treverensis  
Pars// Prior**

**Jakob <III., Trier, Erzbischof>**

**Avgvstae Treverorum, 1574**

**VD16 A 766**

Cognatio Legalis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72595](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72595)

## COGNATIO LEGALIS QVAE

EX ADOPTIONE NASCITVR QVIA

rarò incidit prætermittenda est.

## De crimine.

**C**Rimen quod matrimonium contrahendum impedit, & contractum dirimit, duplex est: Homicidij, & Adulterij, nõ cuiuscunq; sed in quatuor sequentibus casibus.

Quando alter coniugum procurat alterum occidere per tertiam personam, tunc alter coniugum remanens, non potest cum illa persona contrahere matrimonium in perpetuum.

Ex homicidio coniuncto adulterio.

Ex adulterio, cui adiungitur fides de contrahendo matrimonio, post mortem alterius.

Si non solum fides de contrahendo matrimonio detur adultero, sed etiam de facto contrahatur cum adultero matrimonium.

## De disparitate cultus.

**D**isparitas cultus siue religionis, intelligitur inter baptizatum & non baptizatum, inter quos non potest esse matrimonium, cum sine baptismo nullum queat recipi sacramentum: Quando verò vterque est baptizatus, etiam si sint hæretici, apostatae, excommunicati, non dirimitur matrimonium contractum, licet grauer peccent, contrahendo.

## De vi siue violentia

**V**is siue violentia impedit & dirimit matrimonium, siue sit absoluta, vt coactio, siue per metum cadentem in constantem virum: Qui est quadruplex, vt significatur hoc versu,

Supri, siue Status, (j. seruitutis) Verberis atq; Necis.

Talis enim vis tollit liberum consensum sine quo non potest esse matrimonium, quod ecclesia vult esse liberum. Si quis ergò consentiat timore stupri, mortis intentatae, vel verberum, vinculorum, aut carceris, nullum est matrimonium nisi postea tacite consentiat, & ratum habeat, alioqui non est ratum, etiam si confirmasset iuramento, vel permisisset se cognosci carnaliter, si de nouo non consentiat, vt dictum est.

Propter libertatem matrimoniorum est quoq; à Concil. Trident. statutum, ne inter raptorem & raptam possit consistere matrimonium quandiu ipsa manserit in raptoris potestate.

S s. Quod



## De Sacramento

**Q**uod si rapta, à raptore separata, & in loco tuto & libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in vxorem habeat, & nihilominus raptor ac omnes illi consilium, auxilium & fauorem præbentes, sunt ipso iure excommunicati, & perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decidunt.

**T**enetur etiam raptor mulierem raptam, siue in vxorem duxerit, siue non, decenter arbitrio iudicis, dotare.

## De ordine.

**I**ntellige de ordine Sacro. Promoti enim ad maiores ordines Sacros, propter votum solemne continentiae annexum, non possunt contrahere, & si contrahunt, non tenet.

## De ligamine.

**L**igamen est, quando quis, vel qua, est alligatus, vel alligata alteri, vinculo matrimoniali.

**D**ubitans de morte coniugis non satis est, si expectet per quinquennium, sed expectare debet certitudinem mortis eius. Et certum dicitur, quod per violentas præsumptiones habetur, vt quia in acie fuit, & alijs redeuntibus ipse non venit, vel quia per amicorum literas constat.

## De publica honestate.

**I**N Concil. Trident. declaratum est hoc impedimentum. Vbi sponsalia, quacunque ratione valida non fuerint, abrogatum esse & penitus sublatum. Vbi autem valida fuerint primum gradum non excedere, quod in vltioribus gradibus non possit absque dispendio obseruari.

## De affinitate.

**A**ffinitas est propinquitas personarum, omni carens parentela, proueniens ex copula carnali, etiam fornicaria.

**O**mnes consanguinei vxoris efficiuntur affines marito, & omnes consanguinei mariti, fiunt affines vxori in eodem gradu, quo erant consanguinitate iuncti & frater vxoris est in primo affinitatis marito.

**A**ffinitas impedire solet & dirimere matrimonium vsq; ad quartum gradum. Sed Conc. Trident. impedimentum quod propter affinitatem ex fornicatione contractam, inducitur, ad eos tantum restringit, qui primo & secundo gradu coniunguntur.

Siaf-



Si affinitas precedat matrimonium impedit & dirimit, non autem si sequatur.

De impotentia coeundi.

HAEC quia aduersatur naturae matrimonij in quo traditur mutua corporum potestas ad procreationem, & fornicationis vitiationem, si precedat, & est perpetua, siue sit naturalis, siue accidentalis, nempe per maleficium, vel castrationem, impedit matrimonium contrahendum, & dirimit contractum.

DE IMPEDIMENTIS

QVAE IMPEDIUNT NE SINE

peccato possit contrahi matrimonium, non tamen dirimunt contractum.

Interdictum Ecclesiae, ut quando aliquis prohibetur ac Episcopo vel pastore contrahere matrimonium propter aliquam causam probabilem, ut quia dicitur fortassis consanguinea, vel desponsata alteri, & donec certo constet an sit aliquod obstaculum, tunc enim si contrahat, peccat mortaliter, propter inobedientiam. Matrimonium tamen, nisi sit aliud impedimentum, est ratum.

Propter hanc causam fiunt proclamationes, & adhibentur aliae solemnitates.

Tempus feriarum quo prohibetur traductio sponsae, & nuptiarum solemnitas, non autem sponsalia, aut contractus matrimonij, quod solo consensu fit. Nunc in Concilio Tridentino restringitur hoc pacto, ab adventu Domini usque in diem Epiphaniae. Et a feria 4. cinerum usque ad 8. paschae inclusiuè. In alijs vero temporibus nuptiae solenniter celebrari permittuntur.

Votum simplex castitatis, contrahens. n. matrimonium & violas fidem Deo datam, peccat mortaliter, nec petere debitum, sed reddere petenti potest, & si moriatur vxor, aliam accipere non debet, ut vel tunc soluat quod vouit. Tutius tamen est in praedictis petere dispensationem propter periculum.

Sponsalia. Qui enim alteri promisit fidem peccat frangendo eam, & contrahendo cum altera, nisi in casu, in quo sponsalia sine peccato absoluuntur.

Admonet etiã Concilio Tridentino, ne homines vagi & qui incertas habent sedes facile ad matrimonium admitantur, neque pastores illorum matrimonij inter sint, nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & ab Episcopo licentiam id faciendi obtinuerint. Item si quos habeant sub sua

Vbi supra